

Universitätsbibliothek Paderborn

**Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate
Libri Septem**

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

Non esse adeo fidendum solitudini ut hominum consortia omnino
fugiamus cap. xxxv

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

forte contigerit, ut quis bonus eiusmodi societatis culpa
deceptus corruat, ut statim separetur amicitia, si commo-
de potest: si minus sensim, pedetentimq; facienda dis-
iunctio consuetudinis, ita ut amicitiae, quas non proba-
mus (iuxta Ciceronis consilium) dissolutæ magis, quam
dissolue etiam videantur: ne quando nō tam deposuisse
amicitias, quam inimicitias suscepisse credamur. Id au-
tem recte sit, si à nobis in ea re nihil iracunde, nihil con-
tumelio e, nihil temere, ac sine rationabili, ac honesta
causa factum esse videatur.

Non esse adeo fidendum solitudini: ut hominum
consortia omnino fugiamus. Cap. XXX V.

ID etiam prædictis addam, q; sicut frequenti sodaliū
turbae raro, ita & solitudini non semper credendum
est: nam utrobiq; periculum s̄aþe imminet, & pro-
pterea, neutri temere fidendum. Modus sane habendus
est in utroq; quando utrinq; graue animæ discrimen ins-
tare cognoscitur. Clamat sapiens quidā. Fuge multitudi-
nem, fuge paucitatem, fuge etiam unum. Et propterea
Crates philosophus conspicatus forte quempiam ados-
lescentem ultro citroq; deambulantem, & solum, & tacitum
nescio quid secum meditantem: interrogavit, quid
illuc solus ageret. Tunc adolescens. Mecum inquit lo-
quor. At ille. Causa (inquit) ne cum homine malo loqua-
ris. Est itaq; usque adeo parum fidendum nobis, ut ubiq;
& semper timendum sit, ne quis nostrum seipsum, non
solum conuersando, sed etiam male cogitando perimat:
quoniam mali comites, & infidi socii nobismet ipsi sæ-
pe sumus. Quare præ oculis, & in corde nobis sem-
per habendus est Deus: & in eo fidendum & in eo spe-
randum: qui solus nos potest eripere à periculis, & con-
situere in tuto. Etenim quicunque in Deo tanquam in
solido fundamento suam obfirmabit mentem, is pro-
fecto siue domi, siue foris, seu in urbe siue in agro, seu

PP. iiiii

DE RATIONE COERCE N. LIBID.

in frequentia, siue in solitudine, seu in foro, siue in templo, semper idem inuenietur: & sibi usquequaq; cōstans, & in eodem cōsilio, atq; proposito permanens. Et propter ea nō arbitror ullo pacto solitudinis defyderium sic amplectendum, ut ex eo, quis uel amicitiae, uel charitatis iucundissima iura contemnat: & incurrat in eam asperitatem, & immanitatem agrestis uitæ: ut omni humanitate deposita, contra hominis naturam exosus humanae societatem æque mortales cunctos fugiat: qualem fuisse Athenis Timonem quendam ferunt: qui suapte natura ita asper, insolens, inhumanus, & hostis sui ipsius in tota uita fuit, ut mortuo sibi, in sepulchro mādauerit hoc epitaphium insculpi suæ tantæ indicem feritatis.

Hic sum post uitam miseramq; inopemq; sepultus.

Nomen non quæras, Dii lector te male perdant.

Habendi ergo sunt amici, sodales, duces, & comites: atque uersandum fideliter, & comiter, & amice cum omnibus: ac tantidem aliorum salus facienda quam propria: quatenus alii nostri nos aliorum proficiamus adhortationibus, & exemplis. Sapienter Cicero, Solem inquit è mūdo tollere uidentur, qui amicitiam è uita tollunt: quan nihil à diis immortalibus melius habem? nihil iucūdius. Bonorum ergo amicitias nobis cōparemus, & improborum consortia fugiamus, & erit utrinq; laus nobis à domino: & q; illis non temere coniungimur, & q; illos non iniuriose contemnimus: quorum alterum honestati, alterum prudentiæ attribuitur.

Desistendum esse a colloquiis impudicis, & ab omni scurrilitate uerborū. Cap. XXXVI.

Colloquia insuper inhonesta, & turpia resecanda sunt, & ab obscenis, & indignis ore sacro uerbis prorsus abstinentia. Haud quidem loqui deceat, quod facere est criminosum: nam quæ turpia facta sunt,